

ABAU
CONVOCATORIA DE XUÑO
Ano 2018
CRITERIOS DE AVALIACIÓN
HISTORIA DE ESPAÑA
(Cód. 03)

OPCIÓN A

Definición do termo **Decretos de Nova Planta (ata 0,5 puntos)**

Suspenso (0-0,1)	Resposta en branco ou que revela a incomprensión do concepto.
Suspenso (0,15-0,2)	Resposta confusa ou incompleta.
Aprobado (0,25-0,3)	Resposta básica: -conxunto de decretos promulgados por Felipe V. -decretos datados na primeira década do século XVIII. -aboliron os privilexios e institucións da Coroa de Aragón.
Notable (0,35-0,4)	Resposta con algunha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado, criterio que se mantén en todas as rúbricas): -decretos promulgados a raíz da Guerra de Sucesión (1702-1714). -supuxeron a imposición da organización político-administrativa e as leis de Castela e o uso do castelán como lingua administrativa. -xustificáronse polo apoio de Aragón, Valencia, Mallorca e Cataluña ó pretendente Carlos de Austria. -supuxeron un avance cara a unha centralización política. Redacción: correcta.
Sobresaliente (0,45-0,5)	Resposta con precisións a maiores, ben exposta e axustada: -foron promulgados entre 1707 e 1716. -Navarra e as Provincias Vascas conservaron os seus foros pola súa fidelidade a Felipe V. Redacción: correcta e ben exposta.

Definición do termo **Estatuto Real (ata 0,5 puntos)**

Suspenso (0-0,1)	Resposta en branco ou que revela a incomprensión do concepto.
Suspenso	Resposta confusa ou incompleta.

(0,15-0,2)	
Aprobado (0,25-0,3)	Resposta básica: -carta outorgada por María Cristina de Borbón. -datada na terceira década do século XIX, durante a rexencia provocada pola minoría de idade de Isabel II. -tratábase, en realidade, dunha convocatoria a Cortes.
Notable (0,35-0,4)	Resposta con algunha destas aclaracións adicionais: -datada na época da rexencia (1833-1840). -impuxo un réxime no que o rei mantiña importantes cotas de poder. -foi redactado a instancias de Martínez de la Rosa, liberal de signo moi moderado. Redacción: correcta.
Sobresaliente (0,45-0,5)	Resposta con precisións a maiores, ben exposta e axustada: -promulgouse en 1834 e estivo en vigor ata 1836. -o seu carácter conservador provocou o rexeitamento da maior parte dos liberais. -non satisfizo ós absolutistas, que seguiron apoiando o carlismo. Redacción: correcta e ben exposta.

Definición do termo **Bienio Negro** (ata 0,5 puntos)

Suspenso (0-0,1)	Resposta en branco ou que revela a incomprensión do concepto.
Suspenso (0,15-0,2)	Resposta confusa ou incompleta.
Aprobado (0,25-0,3)	Resposta básica: -etapa da II República (1931-1936), chamada tamén Radical-Cedista. -protagonizada por un goberno de dereitas que desmantelou as reformas do anterior bienio de esquerdas.
Notable (0,35-0,4)	Resposta con algunha destas aclaracións adicionais: -datado entre novembro de 1933 e febreiro de 1936. -foi unha etapa encabezada por un goberno de dereitas presidido polo Partido Radical e co apoio da CEDA. -subvencionou o culto católico. -paralizou a reforma agraria e devolveu as terras ós antigos propietarios. Redacción: correcta.
Sobresaliente (0,45-0,5)	Resposta con precisións a maiores, ben exposta e axustada: -o Partido Radical estaba encabezado por Lerroux e a CEDA por Gil Robles. -o goberno exerceu unha dura represión na revolución que se organizou en Asturias e Cataluña en 1934. Redacción: correcta e ben exposta.

Definición do termo **Contubernio de Múnic (ata 0,5 puntos)**

Suspense (0-0,1)	Resposta en branco ou que revela a incomprensión do concepto.
Suspense (0,15-0,2)	Resposta confusa ou incompleta.
Aprobado (0,25-0,3)	Resposta básica: -participación de disidentes e opositores ó franquismo nun congreso europeísta organizado en Múnic. -tivo lugar durante a etapa final da ditadura, que o cualificou así de maneira sarcástica. -demandaba a instauración dun réxime democrático en España.
Notable (0,35-0,4)	Resposta con algunha destas aclaracións adicionais: -congreso celebrado en Múnic en 1962. -nel participaron políticos de diversas tendencias: monárquicos, demócratas, liberais, republicanos ou socialistas. -solicitaban o recoñecemento das liberdades individuais e políticas. Redacción: correcta.
Sobresaliente (0,45-0,5)	Resposta con precisións a maiores, ben exposta e axustada: -tivo lugar despois do intento fracasado de ingreso de España na CEE. -participaron un centenar de representantes españois. -implicou unha severa represión tras o seu regreso ó país. Redacción: correcta e ben exposta.

Pregunta para desenvolver: **Reformismo e Ilustración no reinado de Carlos III: reformas económicas e fomento da educación (ata 3 puntos)**

Suspense (0-0,6)	Resposta en branco ou sen relación coa materia da pregunta.
Suspense (0,9-1,2)	Resposta confusa, que revela a incomprensión do problema formulado. Resposta incompleta, que revela a falta de coñecementos.
Aprobado (1,5-1,8)	Resposta básica que incide nas seguintes cuestións: -importancia do reinado de Carlos III, principal representante do Despotismo Ilustrado en España. -programa de reformas desenvolvido no ámbito económico; resposta que explica sucintamente polo menos dúas destas cuestións: mellora da agricultura, fomento das actividades artesanais, potenciación da industria popular, impulso do comercio, recoñecemento da honorabilidade dos traballos artesáns. -programa de reformas desenvolvido no ámbito cultural; resposta que explica sucintamente polo menos unha destas cuestións: creación de escolas populares e academias para a aprendizaxe de oficios, creación das Sociedades Económicas de Amigos do País, reforma da

	Universidade.
Notable (2,1-2,4)	<p>Resposta que demostra o coñecemento do tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> -sinálase a importancia da Ilustración como corrente ideolóxica que contribuíu á disolución do Antigo Réxime. -programa de reformas económicas: explícase con certa profundidade polo menos dúas das cuestións referenciadas. -programa de reformas culturais: explícase con certa profundidade polo menos unha das cuestións referenciadas. <p>Redacción: correcta.</p>
Sobresaliente (2,7-3)	<p>Resposta con precisións e aclaracións, que demostra capacidade de expresión:</p> <ul style="list-style-type: none"> -destaca o importante papel xogado polos colaboradores do rei no desenvolvemento das reformas e cita algún (Campomanes, Floridablanca...). -programa de reformas económicas e culturais: explícanse con certa profundidade as cuestións referenciadas. -explica a oposición atopada polo monarca para aplicar o seu programa de reformas. <p>Redacción: correcta, que demostra capacidade argumentativa, dominio do vocabulario e capacidade de síntese.</p>

Pregunta para desenvolver: **As Cortes de Cádiz e a Constitución de 1812**

Suspense (0-0,6)	Resposta en branco ou sen relación coa materia da pregunta.
Suspense (0,9-1,2)	Resposta confusa, que revela a incompreensión do problema formulado. Resposta incompleta, que revela a falta de coñecementos.
Aprobado (1,5-1,8)	<p>Resposta básica que incide nas seguintes cuestións:</p> <ul style="list-style-type: none"> -as razóns para a convocatoria de Cortes en Cádiz. -contexto: Guerra da Independencia (1808-1812). -as características dos deputados reunidos. -as características básicas da Constitución de 1812 (recoñecemento da soberanía nacional e separación de poderes).
Notable (2,1-2,4)	<p>Resposta que demostra o coñecemento do tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> -explicación do proceso de convocatoria das Cortes. -promulgación da constitución o 19 de marzo de 1812. -referencia ós principais artigos da Constitución. <p>Redacción: correcta.</p>
Sobresaliente (2,7-3)	<p>Resposta con precisións e aclaracións, que demostra capacidade de expresión:</p> <ul style="list-style-type: none"> -referencia a outras leis e decretos aprobadas nas Cortes (abolición do réxime señorial, intento de iniciar unha reforma agraria, impulso ó liberalismo económico). -referencia ás dificultades atopadas para o establecemento do réxime liberal. <p>Redacción: correcta, que demostra capacidade argumentativa, dominio do vocabulario e capacidade de síntese.</p>

--	--

Composición histórica: **A vida política da Restauración** (ata 5 puntos):

Moi deficiente (0-1)	Resposta en branco (0). A resposta é unha paráfrase dos documentos (1).
Deficiente (1,5-2)	Contidos: Xeneralidades sobre a época (1,5). Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, fórmulase como a resposta a unha pregunta teórica (2).
Aprobado (2,5-3)	Contidos: -referencia básica ó contexto do período (obxectivos do sistema bipartidista implantado polo canovismo e características xerais del). -explicación básica do proceso electoral e do papel que xogaba o cacique nel. Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción.
Notable (3,5-4)	Contidos (ademais do esixido para o aprobado): -explicar cando empeza o <i>turnismo</i> e canto tempo estivo funcionando. -explicar cales eran os partidos da quenda e as súas características. -explicar as prácticas coercitivas sobre o electorado. Uso dos documentos, a resposta analiza parte do contido dos documentos: vantaxes e inconvenientes do sistema (doc. 1), actuacións e capacidades atribuídas ós caciques (doc. 2), estratexias da manipulación electoral (doc. 3). Redacción: correcta.
Sobresaliente (4,5-5)	Contidos (ademais do esixido para o aprobado e o notable): -precisar como se desenvolveu o sistema de quenda no tempo e cales foron os dirixentes dos principais partidos. -extráese unha conclusión que sintetice a relevancia do período analizado e perfila o que será o futuro do tema presentado. Uso dos documentos: a resposta profundiza nos documentos. Redacción: correcta e precisa, e o texto está ben argumentado.

OPCIÓN B

Definición do termo **Motín de Esquilache** (ata 0,5 puntos)

Suspenso (0-0,1)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do termo.
Suspenso	Resposta confusa ou incompleta.

(0,15-0,2)	
Aprobado (0,25-0,3)	Resposta básica: -levantamento popular que tivo lugar en Madrid durante o reinado de Carlos III. -foi froito da oposición ás medidas impulsadas polo ministro real Esquilache.
Notable (0,35-0,4)	Resposta con alguna destas aclaracións adicionais: -a orixe do conflito foi o descontento pola subida do prezo do pan provocada por malas colleitas e especulación. -desenvolveuse nun contexto de malestar popular por outras medidas reformadoras do momento. -as medidas pretendían mellorar a limpeza urbana e a iluminación da cidade. -entre as medidas figuraban algunhas prohibicións: uso de capas longas, sombreiros de ala ancha ou xogos de azar.
Sobresaliente (0,45-0,5)	Resposta con precisións a maiores, ben exposta e axustada: -tivo lugar en 1766. -a situación foi aproveitada por grupos nobiliarios e eclesiásticos contrarios á política de reformas. -a revolta tivo como consecuencia a caída de Esquilache e un xiro no programa reformista, emprendido agora por ministros españois.

Definición do termo **Desamortización** (ata 0,5)

Suspense (0-0,1)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto.
Suspense (0,15-0,2)	Resposta confusa ou incompleta.
Aprobado (0,25-0,3)	Resposta básica: -modificación do réxime de propiedade. -apropiación e venda polo estado de propiedades institucionais. -afecta a aquelas institucións que tiñan prohibida a venda dos seus bens raíces.
Notable (0,35-0,4)	Resposta con algunhas aclaracións adicionais: -está ligada ós cambios que proveñen da implantación do sistema liberal en España. -supuxo unha gran alteración da estrutura da propiedade do Antigo Réxime. -a venda das propiedades facíase en réxime de poxa pública. -as principais operacións fixéronse en tempos de Mendizábal e Madoz.
Sobresaliente (0,45-0,5)	Resposta con precisións a maiores, ben exposta e axustada: -as principais operacións fixéronse a instancias de Mendizábal (1835), Espartero (1840) e Madoz (1855). -as principais operacións coinciden con momentos nos que os progresistas acceden ó poder.

Definición do termo *Pucherazo* (ata 0,5 puntos)

Suspense (0-0,1)	Resposta en branco ou que revela a incomprensión do termo.
Suspense (0,15-0,2)	Resposta confusa ou incompleta.
Aprobado (0,25-0,3)	Resposta básica: -manipulación dos resultados electorais. -o procedemento consistía na substitución masiva dos votos emitidos nunha urna en beneficio dun candidato concreto.
Notable (0,35-0,4)	Resposta con algunha destas aclaracións adicionais: -o sistema desenvolveuse en paralelo o réxime de quenda. -hai que relacionala coa coacción empregada polos caciques para conseguir os resultados electorais desexados. -foi unha operación frecuente no período da Restauración. Redacción: correcta.
Sobresaliente e (0,45-0,5)	Resposta con precisións a maiores, ben exposta e axustada: -foi un procedemento desenvolvido a partir de 1875. -con esta práctica conseguían situar ó encaixado no Parlamento. Redacción: correcta e ben exposta.

Definición do termo *Plataxunta* (ata 0,5 puntos)

Suspense (0-0,1)	Resposta en branco ou que revela a incomprensión do concepto.
Suspense (0,15-0,2)	Resposta confusa ou incompleta.
Aprobado (0,25-0,3)	Resposta básica: -denominación popular outorgada a unha coalición de oposición ó franquismo formada na época da transición.
Notable (0,35-0,4)	Resposta con algunha destas aclaracións adicionais: -nela participaban comunistas, socialistas e democristiáns. -reclamaba amnistía e liberdade política. -tamén reclamaba o recoñecemento das nacionalidades históricas e a convocatoria a Cortes Constituíntes. -orixe do termo. Redacción: correcta.
Sobresaliente e (0,45-0,5)	Resposta con precisións a maiores, ben exposta e axustada: -estaba formada por dúas organizacións: a Plataforma para a Convergencia Democrática (impulsada polo PSOE) e a Xunta Democrática (impulsada polo PCE). -surxiu ante o inmovilismo do goberno de Arias Navarro. -o seu manifesto fundacional produciuse en marzo de 1976. Redacción: correcta e ben exposta.

Pregunta para desenvolver: **O reformismo borbónico: os cambios da administración territorial (ata 3 puntos)**

Suspense (0-0,6)	Resposta en branco o sen relación coa materia da pregunta.
Suspense (0,9-1,2)	Resposta confusa, que revela a incompreensión do problema presentado. Resposta incompleta, que revela a falta de coñecementos.
Aprobado (1,5-1,8)	Resposta básica que incide nas seguintes cuestións: -medidas impulsadas polo monarca Filipe V nun contexto de profunda reforma das institucións españolas. -tivo como principal expresión a creación das Intendencias, que se estableceron tanto na Coroa de Castela como na de Aragón.
Notable (2,1-2,4)	Resposta que demostra o coñecemento do tema: -caracterización das principais medidas: institucións destinadas a reforzar a capacidade interventora da monarquía e lograr un maior control do territorio. -orixe francesa dos intendentes responde á filosofía da nova administración borbónica. -figura que xerou unha forte oposición por parte das institucións e grupos de poder tradicionais. -reforma que tamén implicou a extensión das Capitanías Xerais, favorecendo a militarización da administración. Redacción: correcta.
Sobresaliente (2,7-3)	Resposta con precisións e aclaracións, que demostra capacidade de expresión: -carácter flutuante da Intendencia, que alcanzou o seu maior desenvolvemento en tempos do marqués de Ensenada (1749) e facilitou a realización do Catastro. -capacidades recoñecidas ós intendentes: supervisión fiscal e militar, control dos gobernos locais e fomento da economía. Redacción: correcta, que demostra capacidade argumentativa, dominio do vocabulario e capacidade de síntese.

Pregunta para desenvolver: **O franquismo: características e institucionalización**

Suspense (0-0,6)	Resposta en branco ou sen relación coa materia da pregunta.
Suspense (0,9-1,2)	Resposta confusa, que revela a incompreensión do problema formulado. Resposta incompleta, que revela a falta de coñecementos.
Aprobado (1,5-1,8)	Resposta básica que incide nas seguintes cuestións: -definición do réxime franquista e datas que comprende. -características esenciais: réxime ditatorial, réxime personalista, réxime de natureza fascista. -proceso de institucionalización: referencia a algunha das Leis Fundamentais e das institucións creadas polo réxime, como as Cortes.

Notable (2,1-2,4)	<p>Resposta que demostra o coñecemento do tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> -profundización nas características do réxime: figura do líder, antiparlamentarismo, rexeitamento dos partidos políticos, militarismo, nacionalcatolicismo... -profundización no proceso de institucionalización: breve explicación das leis fundamentais. -explicación do concepto de democracia orgánica. <p>Redacción: correcta.</p>
Sobresaliente (2,7-3)	<p>Resposta con precisións e aclaracións, que demostra capacidade de expresión:</p> <ul style="list-style-type: none"> -explicación en profundidade dalgunha das leis referenciadas. -referencia ás datas de promulgación das principais leis. <p>Redacción: correcta, que demostra capacidade argumentativa, dominio do vocabulario e capacidade de síntese.</p>

Composición histórica: **O establecemento da II República (ata 5 puntos)**

Moi deficiente (0-1)	<p>Resposta en branco (0). A resposta é unha paráfrase dos documentos (1).</p>
Deficiente (1,5-2)	<p>Contidos: xeneralidades sobre a época (1,5). Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, preséntase como a resposta a unha pregunta teórica (2).</p>
Aprobado (2,5-3)	<p>Contidos:</p> <ul style="list-style-type: none"> -referencia básica ó contexto do período (eleccións municipais de 1931 e abandono de Afonso XIII). -explicación do proceso que levou á convocatoria de eleccións constituintes (papel do goberno provisional). -o triunfo dos partidos de esquerdas. -características básicas da constitución de 1931. <p>Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción.</p>
Notable (3,5-4)	<p>Contidos:</p> <ul style="list-style-type: none"> -características do goberno provisional presidido por Niceto Alcalá-Zamora. -referencia ós principais partidos da época e á súa ideoloxía. -principais características da constitución de 1931. <p>Uso dos documentos, a resposta analiza parte do contido dos documentos: argumentación de Afonso XIII, caracterización básica dos partidos que figuran na táboa 2, subliñado dos artigos que figuran no documento 3.</p> <p>Redacción: correcta.</p>
Sobresaliente (4,5-5)	<p>Contidos:</p> <ul style="list-style-type: none"> -precisión sobre algunha das medidas do goberno provisional: amnistía para os presos políticos, proclamación de liberdades políticas e sindicais. -profundización na ideoloxía dos principais partidos da época. -profundización nas características da Constitución de 1931.

	<p>-valoración xeral do período analizado e breve referencia á situación posterior.</p> <p>Uso dos documentos:</p> <ul style="list-style-type: none">-a resposta ten en conta o medio de difusión do manifesto real (periódico monárquico <i>ABC</i>).-a resposta profundiza nas características dos partidos que figuran na táboa 2.-a resposta profundiza nos artigos da constitución que figuran no documento 3. <p>Redacción: correcta e precisa, o texto está ben argumentado.</p>
--	---